

الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

سرشناسه:	افضلی، سید عبدالرئوف، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور:	آرمان شهر ملاصدرا؛ چیستی، ویژگی‌ها و اقتضائات / سید عبدالرئوف افضلی
مشخصات نشر:	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ، ۱۳۹۴.
مرجع تولید:	پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ
مشخصات ظاهری:	[۳۶۰]. ۸ص.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۳۳-۰
وضعیت فهرست نویسی:	فایا
یادداشت:	کتابنامه: ص. [۳۵۱] - ۳۵۹؛ همچنین به صورت زیرنویس.
یادداشت:	چاپ سوم: ۱۳۹۷ (فیبا).
یادداشت:	چاپ چهارم: ۱۳۹۸ (فیبا).
موضوع:	صدرالدین شیرازی، محمدبن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ق. -- نقد و تفسیر
موضوع:	صدرالدین شیرازی، محمدبن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ق. -- دیدگاه درباره مدینه فاضله
موضوع:	مدینه فاضله
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی ﷺ العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
شناسه افزوده:	Almustafa International University Almustafa International Translation and Publication center
رده بندی کنگره:	۱۳۹۴ الف ۴م / ۱۱۲۳ BBR
رده بندی دیویی:	۱۸۹/۱
شماره کتابشناسی ملی:	۳۸۲۶۴۸۳

آرمان شهر ملاصدرا چیستی، ویژگی‌ها و اقتضائات

سید عبدالرئوف افضلی

مرکز بین‌المللی
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

آرمان شهر ملاصدرا؛ چیستی، ویژگی‌ها و اقتضائات

مؤلف: سید عبدالرئوف افضلی

چاپ چهارم: ۱۳۹۸ ش / ۱۴۴۰ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: نارنجستان ● قیمت: ۵۲۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مراکز فروش:

< ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸:

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ تلفکس: (داخلی ۱۰۵) / ۰۲۵ - ۳۷۸۳۹۳۰۵

< ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

@ pub_almustafa

🛒 <http://buy-pub.miu.ac.ir>

✉ miup@pub.miu.ac.ir

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی

● ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی

● مدیر انتشارات: سید اباذر هاشمی هریکندهی

● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر فنی: علی عبادی فرد

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

هرگونه نسخه برداری اعم از کپی برداری و بازنویسی و انتشار، اسکن، ذخیره کامپیوتری، ترجمه به زبان‌های دیگر و ساخت فایل صوتی کتاب، بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع، شرعاً حرام و از طریق مراجع قانونی، قابل پیگیری است.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پای‌بندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته‌الله و مقام معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

«جامعه المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم العالمیه» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم» را تأسیس کرده است.

اثر حاضر با عنوان آرمان شهر ملاصدرا؛ چیستی، ویژگی‌ها و اقتضانات حاصل پژوهش فاضل گرامی جناب آقای دکتر سید عبدالرئوف افضلی، کوششی است در به ثمر رساندن گوشه‌ای از این اهداف متعالی. در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

فهرست

مقدمه.....	۱۳
۱. جامعه.....	۱۷
چיستی جامعه.....	۱۷
۱. رویکرد آگاهی محور.....	۱۹
۲. رویکرد نظم محور.....	۲۰
۳. رویکرد ارتباط محور.....	۲۱
۴. رویکرد نیاز محور.....	۲۳
هستی‌شناسی جامعه.....	۲۶
۱. اصالت جامعه (holism).....	۲۷
الف) تأثیر جامعه بر فرد.....	۲۸
ب) کاربرد اصالت جامعه در علوم.....	۲۹
ج) عدم امکان تحویل کل‌های اجتماعی به اجزاء.....	۳۰
د) احکام خاص داشتن جامعه.....	۳۰
۲. اصالت فرد.....	۳۲
الف) استدلال‌های معرفت‌شناختی.....	۳۲
ب) استدلال‌های هستی‌شناختی.....	۳۳
ج) استدلال معناشناختی.....	۳۵

- ۳۶..... یکم. عدم وحدت جامعه
- ۳۷..... دوم. عدم تلازم قانون‌مندی جامعه با اصالت آن
- ۳۷..... سوم. عدم کفایت اثر جدید برای اثبات وحدت جامعه
- ۳۸..... چهارم. عدم کفایت علیت برای اثبات ترکیب حقیقی
- ۳۹..... پنجم. عدم دلالت خطابات قرآنی بر اصالت جامعه
- ۴۱..... ۳. اصالت فرد و اصالت جامعه
- ۴۳..... ۴. دیدگاه ملاصدرا
- ۴۳..... الف) استدلال از طریق مساوقت وجود با وحدت
- ۴۴..... یکم. مساوقت وجود با وحدت
- ۴۴..... دوم. تشکیکی بودن وجود
- ۴۵..... سوم. تشکیکی بودن وحدت
- ۴۷..... چهارم. جامعه به مثابه امر وجودی
- ۴۹..... ب) استدلال از طریق اتحاد با عقل فعال
- ۵۱..... ج) استدلال از طریق اصل علیت
- ۵۳..... نحوه شکل‌گیری جامعه
- ۵۷..... جامعه و واژه‌های همانند
- ۵۷..... ۱. جامعه و دولت (state)
- ۵۹..... ۲. جامعه و ملت (nation)
- ۶۲..... ۳. جامعه و شهر (city)
- ۶۳..... جامعه و حکومت
- ۶۳..... ۱. ضرورت حکومت
- ۶۶..... ۲. انواع حکومت
- ۶۶..... الف) اشراف‌سالاری (aristocracy)
- ۶۸..... ب) حکومت سلطنتی (Monarchy)
- ۶۹..... ج) پولیتی / Polity / جمهوری (Republic)
- ۷۱..... د) تیرانی (Tyrany) یا دیکتاتوری (Dictatorship)
- ۷۳..... ه) الیگارشسی (Eligarchy)
- ۷۴..... و) دموکراسی (Democracy)
- ۷۹..... ز) تنوکراسی (theocracy)

۸۱	۲. آرمان شهر
۸۱	چیزیستی آرمان شهر
۸۱	۱. آرمان شهر به مثابه شهر خوب (good place)
۸۵	۲. آرمان شهر به مثابه شهر تخیلی
۸۶	۳. آرمان شهر به مثابه سبک ادبی (literary genre)
۸۷	۴. آرمان شهر به مثابه ابزاری دارای کارکرد سیاسی (political function)
۸۸	الف) انتقاد از وضع موجود
۸۹	ب) جهت دادن به خیزش های اجتماعی
۹۰	۵. آرمان شهر به مثابه اشتیاق به زندگی بهتر (desire for better life)
۹۲	۶. آرمان شهر به مثابه نماد امید (expression of hope)
۹۴	انواع آرمان شهر (فلسفی، دینی، ترکیبی و سکولار)
۹۵	۱. آرمان شهرهای فلسفی
۱۰۱	۲. آرمان شهرهای دینی
۱۰۸	۳. آرمان شهرهای ترکیبی
۱۰۸	الف) آگوستین (۴۳۰ - ۳۵۴)
۱۱۶	ب) فارابی (۸۷۰ - ۹۵۰)
۱۳۳	۴. آرمان شهرهای سکولار
۱۳۴	الف) توماس مور (۱۵۳۵ - ۱۴۷۸)
۱۳۸	یکم. نظام اشتراکی
۱۴۰	دوم. پلورالیزم
۱۴۱	سوم. دعوت آری؛ اما جنجال آفرینی، نه
۱۴۳	چهارم. تفکیک بین عقل و دین
۱۴۴	پنجم. فراوانی و خوشبختی
۱۴۴	ششم. جزم گرایی معرفت شناختی
۱۴۵	هفتم. حکومت
۱۴۶	هشتم. روابط خارجی
۱۴۷	نهم. وفاداری به پیمان ها
۱۴۸	دهم. پاسداری از صلح
۱۵۰	یازدهم. ارزش های اخلاقی

- ۱۵۴.....(ب) فرانسیس بیکن (۱۵۲۶ - ۱۵۶۱).....
- ۱۵۸.....واکنش‌ها در برابر نگاه آرمان‌شهری.....
- ۱۶۳.....علل پیدایش ویران‌شهر.....
- ۱۶۸.....هویت آرمان‌شهر، جهانی یا غربی؟.....
- ۱۷۵.....۳. بنیادهای نظری آموزه آرمان‌شهر اصدرايي.....
- ۱۷۵.....معرفت‌شناسی.....
- ۱۷۶.....۱. چیستی معرفت.....
- ۱۸۲.....۲. امکان معرفت.....
- ۱۸۴.....الف) مواجهه با سفسطه.....
- ۱۸۵.....ب) کاوش‌های هستی‌شناسانه.....
- ۱۸۶.....ج) فرآیند و مراتب ادراک.....
- ۱۹۱.....۳. منابع معرفت.....
- ۲۰۶.....هستی‌شناسی.....
- ۲۰۶.....۱. اصالت وجود.....
- ۲۱۰.....۲. تشکیک در وجود (وحدت در عین کثرت و کثرت در عین وحدت).....
- ۲۱۲.....۳. وجود رابط.....
- ۲۱۳.....انسان‌شناسی.....
- ۲۱۳.....۱. اهمیت انسان‌شناسی.....
- ۲۱۵.....۲. حقیقت انسان.....
- ۲۱۸.....۳. اختیار انسان.....
- ۲۲۴.....۴. سرشت انسان.....
- ۲۳۲.....فرا اخلاق.....
- ۲۳۴.....۱. مسئله هست و باید.....
- ۲۴۰.....۲. نسبیت‌گرایی یا مطلق‌گرایی.....
- ۲۴۰.....۳. راه دستیابی به سعادت.....
- ۲۵۹.....۴. آرمان‌شهر ملاصدرا.....
- ۲۶۱.....تبیین آرمان‌شهر ملاصدرا.....
- ۲۶۳.....۱. حکومت نبی.....

۲۶۶	۲. حکومت امام.....
۲۷۶	۳. حکومت فقیه.....
۲۸۰	الف) شیوه ملاصدرا.....
۲۸۲	ب) استدلال از طریق دلایل نبوت.....
۲۸۵	ج) استدلال از طریق لزوم تقلید.....
۲۸۹	صفات حاکم.....
۲۹۳	وظایف حکومت.....
۲۹۳	۱. وضع قانون.....
۲۹۵	۲. اجرای قانون.....
۲۹۶	۳. حفظ حیات.....
۲۹۷	۴. حفظ اموال.....
۲۹۷	۵. حفظ امنیت جامعه.....
۲۹۹	۶. حفظ جهان.....
۳۰۱	۷. زمینه‌سازی برای سعادت افراد.....
۳۰۴	ویژگی‌های آرمان‌شهر ملاصدرا.....
۳۰۴	۱. خدامحوری.....
۳۰۷	۲. دنیاگریزی.....
۳۰۹	۳. فلسفه‌گرایی.....
۳۱۰	۴. یقین‌مداری.....
۳۱۱	۵. تکلیف‌گرایی.....
۳۱۳	۶. ارزش‌مداری.....
۳۱۵	۷. تخصص‌مداری.....
۳۱۷	۸. تشکیکی بودن.....
۳۲۱	۹. جهانی بودن.....
۳۲۲	۱۰. عقلانیت.....
۳۲۶	۱۱. ابتهاج و سرزندگی.....
۳۳۰	جمع‌بندی.....

۵. پیامدها و اقتضانات آرمان‌شهر ملاحظه..... ۳۳۱
- تعالی و رشد معنوی انسان ۳۳۱
- امکان دستیابی به سعادت و رستگاری ۳۳۲
- محدودیت‌هایی در آزادی‌های اجتماعی و فردی ۳۳۴
- کند شدن نسبی روند پیشرفت مادی ۳۴۲
- امکان متزلزل شدن ثبات اجتماعی ۳۴۶
- کتابنامه..... ۳۵۱